

**10 april 2014**

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

**[naam]**,  
geboren op [datum],  
wonende te [plaats],  
hierna te noemen: klagster,  
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te  
Amsterdam.

tegen:

**wijlen [naam]**,  
geboren op [datum], overleden op [datum],  
de persoon over wie geklaagd wordt,  
hierna ook te noemen: aangeklaagde,  
tijdens haar leven lid van de Nederlandse Provincie van de Zusters  
Franciscanessen

## **1. De procedure**

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 25 juni 2013. Op 5 september 2013 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Provinciaal Overste van de Nederlandse Provincie van de Zusters Franciscanessen.

Op 4 maart 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen en heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd vergezeld door haar dochter, [naam], en bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Heerkens Thijssen, voornoemd.

Namens de congregatie zijn verschenen [naam], voornoemd, en [naam], bestuurssecretaresse.

## **2. De klacht (zakelijk weergegeven)**

2.1. Klagster was de oudste van vier kinderen. Omdat de grootte van het gezin nogal wat drukte met zich bracht, werd klagster op 7-jarige leeftijd naar het meisjesinternaat [naam] in [plaats] gestuurd. Klagster heeft daar een vreselijke tijd gehad. Ze is psychisch en fysiek mishandeld en seksueel misbruikt.

Klaagster moest een keer per week in bad. Het bad had slechts een klein laagje lauw water. Aangeklaagde ging achter klagster zitten en spoelde met een geel doekje het lichaam van klagster af. Ondertussen betastte aangeklaagde klagster met haar andere hand over haar hele

lichaam onder het mom van inzepen. Bij dit inzepen ging aangeklaagde vele malen langs de vagina van klaagster en hield haar hand daar dan regelmatig stil om klaagster te betasten. Door de jaren heen heeft zich dat 75 à 85 keer voorgedaan. Klaagster beseftte toen niet wat aangeklaagde deed, maar klaagster voelde dat het niet goed was wat er gebeurde.

2.2. Naast het seksueel misbruik is klaagster ook erg getraumatiseerd door de straffen die werden uitgedeeld. Klaagster werd regelmatig opgesloten in een kast, waaraan zij claustrofobie heeft overgehouden. Daarnaast heeft klaagster nare ervaringen aan het eten overgehouden. Een psycholoog heeft klaagster ooit uitgelegd dat zij haar overgewicht in verband brengt met het eetverleden op het internaat.

Door het seksueel misbruik heeft klaagster altijd slecht relaties kunnen onderhouden. Klaagster is ooit 5 jaar getrouwd geweest. Daarna heeft zij nooit meer een vaste relatie gehad. De laatste vijfendertig jaar is zij alleen.

2.3. Klaagster beoogt met haar klacht te bereiken dat zij het gebeuren kan verwerken en dat er recht geschiedt. Zij hoopt op erkenning en genoegdoening.

### **3. De reactie (zakelijk weergegeven)**

De Provinciaal Overste legt een pleitnota over van hetgeen zij ter zitting naar voren brengt. Kort samengevat komt het neer op het volgende:

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Er is uitgebreid onderzoek verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hierbij zijn geen aanwijzingen gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. Uit de persoonskaart van aangeklaagde blijkt, dat aangeklaagde in de periode dat klaagster op het internaat zat, te weten van 29 augustus 1956 tot 31 juli 1958 niet op het internaat werkzaam was. Klaagster kan derhalve niet zijn misbruikt door aangeklaagde.

Tenslotte merkt de provinciaal Overste op dat zij het betreurt dat klaagster zulke nare herinneringen heeft aan haar verblijf op het pensionaat, waarvoor zij haar excuses aanbiedt.

### **4. De beoordeling**

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De verklaring van klaagster is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Er zijn echter sterke aanwijzingen dat aangeklaagde in de periode 29 augustus 1956-31 juli 1958 niet werkzaam was op [internaat] te [plaats]. Immers uit de persoonskaart van aangeklaagde, die is overgelegd, blijkt dat zij in voornoemde periode werkzaam was op de naaischool in [plaats]. Aanwijzingen die op het tegendeel wijzen dan wel aanwijzingen dat ondanks de werkzaamheden van aangeklaagde op de naaischool in [plaats] het misbruik door aangeklaagde heeft kunnen plaatsvinden zijn niet gebleken. Derhalve is niet aannemelijk geworden dat het geschetste seksueel misbruik is gepleegd door aangeklaagde.

4.4. Gelet op bovenstaande overwegingen heeft de Klachtencommissie moeten vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat klaagster niet seksueel is misbruikt.

## 5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Nederlandse Provincie Congregatie Zusters Franciscanessen de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 april 2014 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. L. Erfmeyer en mr. P.R.M. van der Ven pr., leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die zij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.